

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7
THE SCHOOL CURRICULUM ADMINISTRATION MANAGEMENT AT DONGYAI
SUB DISTRICT, PHIMAI DISTRICT, NAKHONRATCHASIMA EDUCATIONAL
SERVICE AREA OFFICE 7

อนงค์ วิชัยรัมย์

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมาย 1) เพื่อศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 2) เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอนในโรงเรียน ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 100 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบบสอบถามในการวิจัยมีค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.81 แล้วนำแบบสอบถามไปเก็บข้อมูล แล้วนำมาวิเคราะห์ข้อมูล โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์ นำไปหาค่าทางสถิติตามลำดับ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย (Mean) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และทดสอบค่าที (t-test)

ผลการวิจัย พบว่า

1. สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาพิจารณาโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับมาก
2. ระดับปัญหาการจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมายสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ระดับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรโดยรวม และรายด้านอยู่ในระดับปานกลาง
3. ผลสรุปการเปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา จำแนกตามเพศ วุฒิการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์ ผลการวิเคราะห์ด้านการเปรียบเทียบ ตัวแปรแต่ละประเภทของครูและผู้บริหารพบทุกด้านมีระดับความคิดเห็นต่อสภาพและปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

Abstract

The purposes of this research were to 1) study of school curriculum administration management at DongYai sub district, Phimai district, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7, and 2) comparative Study of school curriculum administration management at DongYai sub district, Phimai district, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7.

The samples of this research consisted of 81 administrators and teachers from school in DongYai sub district, Phimai district, Nakhonratchasima evaluated to (100.00%). A 5-point rating scale questionnaire composed of items reflecting the five expects with reliability of 0.881 was administered and then the data were computational analyzed through percentage, mean, standard deviation, and t-test.

The research findings were as follow:

1. Status of school curriculum administration management at DongYai sub district, Phimai district, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7; the opinion for school curriculum administration management when considered in individual aspect and totally aspects were at the high level.
2. The problem of school curriculum administration management at DongYai sub district, Phimai district, Nakhonratchasima Educational Service Area Office 7; consideration of individual aspects and totally aspect were at medium level.

3. Conclusion of the comparative opinion for school curriculum administration management classified by gender, qualification, position and working experience comparative analyzed each variable of administrator and teacher found had no significantly difference.

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการศึกษาเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนเราให้ดียิ่งขึ้น เพื่อพัฒนาชุมชน สังคม และประเทศให้มีความก้าวหน้าทุกด้านต้องอาศัยหลักสูตรเป็นสำคัญ เพราะหลักสูตรเป็นตัวกำหนดเนื้อหาการจัดการเรียนการสอนสู่การจัดประสบการณ์ให้ผู้เรียนมีคุณสมบัติที่ต้องการและทันต่อการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลก เมื่อมองจากการศึกษาที่ผ่านมาประเทศไทยได้มีการใช้หลักสูตรเป็นแนวทางสำหรับการจัดการศึกษาของประเทศตั้งคากล่าวของ วันเพ็ญ สุขเกษม(2547: บทคัดย่อ) กล่าวว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการศึกษา ถ้าไม่มีหลักสูตรการที่จะให้การศึกษแก่เยาวชน และประชาชนของประเทศย่อมทำไม่ได้ เพราะหลักสูตรเป็นเครื่องมือถ่ายทอดเจตนารมณ์ หรือ เป้าประสงค์ของการศึกษาซึ่งได้ลงสู่การปฏิบัติ โดยหลักสูตรจะเป็นแนวทางกำหนดในการปฏิบัติงานของครูเพื่อให้ผู้เรียนได้รับการศึกษาที่มุ่งจุดหมายเดียวกัน และเป็นประโยชน์ต่อตนเอง และสังคม

ทั้งนี้กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดไว้อย่างชัดเจนว่าให้สถานศึกษาเป็นผู้จัดทำสาระรายละเอียดเป็นรายปี หรือรายภาคให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาในชุมชน สังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์ เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สังคมและประเทศชาติ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2) นอกจากนี้เพื่อให้การใช้หลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานบรรลุจุดหมายที่กำหนดไว้ กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอแนวทางไว้ว่า สถานศึกษาต้องประสานสัมพันธ์และร่วมมือกับอภิมารดา ผู้ปกครอง และบุคคลในชุมชนให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาในสถานศึกษาอย่างต่อเนื่อง และพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. 2542 ในมาตรา 27 วรรค 2 บัญญัติว่า ให้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีหน้าที่จัดทำสาระของหลักสูตรในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสภาพ ปัญหาในชุมชนและสังคม ภูมิปัญญาท้องถิ่น คุณสมบัติอันพึงประสงค์เพื่อเป็นสมาชิกที่ดีของชุมชน สังคมและประเทศชาติ(กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 2) ความเชื่อมโยงของหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งสถานศึกษาต้องวิเคราะห์กำหนดรายละเอียดที่จะนำมาจัดรายวิชา พร้อมทั้งเพิ่มเติมสาระในส่วนที่เกี่ยวข้องสอดคล้องสอดคล้องสอดคล้องความต้องการของนักเรียน ชุมชน และท้องถิ่น เป็นหลักสูตรสถานศึกษา การใช้หลักสูตรสถานศึกษาเป็นเรื่องสำหรับข้าราชการครู และบุคลากรทางการศึกษาของสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาทุกแห่งทำให้เกิดปัญหาการปฏิบัติตามมา

อย่างไรก็ตาม วันเพ็ญ สุขเกษม(2547: บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา พบว่า มีปัญหาหลายด้านโดยเฉพาะการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาขั้นพื้นฐานด้านที่มีค่าเฉลี่ยเป็นปัญหาการดำเนินงานสูงสุด ได้แก่ ด้านกนเทศ กำกับ และติดตามและประเมินผล

จากความสำคัญตามหลักการและเหตุผลดังกล่าวมาแล้ว ผู้ศึกษาจึงสนใจที่จะศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7 ซึ่งผลการศึกษานี้จะเป็นข้อมูลเบื้องต้นสำหรับผู้บริหาร ครูผู้สอน และผู้ที่เกี่ยวข้องนำไปปรับปรุงและพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรตามแนวทางของหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้มีประสิทธิภาพ

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะทำการวิจัย การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7 เพราะยังไม่มีการวิจัยแพร่หลาย มีข้อมูลเพื่อการศึกษายังไม่เพียงพอต่อการศึกษาด้านหลักสูตรท้องถิ่น หลักสูตรการศึกษาเพื่อใช้ในการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาให้มีคุณภาพมีประสิทธิภาพ ด้านการบริหารหลักสูตรซึ่งเกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอน การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาโดยให้เกิดประสิทธิภาพประสิทธิผล คุณภาพทางการศึกษาที่ส่งผลประโยชน์สูงสุดต่อผู้เรียนในอนาคต

ความมุ่งหมายของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งความมุ่งหมายไว้ ดังนี้

1. เพื่อศึกษาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7
2. เพื่อเปรียบเทียบการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต7

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เป็นผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 8 คน และครูผู้สอน จำนวน 93 คน รวม 101 คน

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษาและครูผู้สอนในโรงเรียน ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ประกอบด้วย ผู้บริหารสถานศึกษาจำนวน 8 คน และครู จำนวน 73 คน รวมทั้งสิ้น 81 คน ซึ่งวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย (กาญจนวิทย์, 2544: 244) กำหนดโดยใช้ตารางของเครจซี่ และ มอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้จำนวน 81 คน คิดเป็นร้อยละ 100.00

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ลักษณะของเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นแบบสอบถาม ซึ่งผู้ศึกษาสร้างขึ้นมี 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 สถานภาพของบุคลากร เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวน 4 ข้อ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามและการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ชนิดเลือกตอบ 5 ระดับ เพื่อสอบถามความคิดเห็นของผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอนในโรงเรียน ตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 เกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา ใน 7 ด้าน ประกอบด้วยด้านการเตรียมความพร้อมของสถานศึกษา ด้านการจัดทำสาระหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการวางแผนการจัดหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการดำเนินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาด้าน การนิเทศ กำกับติดตาม ประเมินผลหลักสูตร ด้านการสรุปผลการดำเนินงาน ด้านการปรับปรุงพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา

การหาคุณภาพของเครื่องมือ

การสร้างและการหาคุณภาพของเครื่องมือสำหรับการวิจัยครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้ดำเนินการตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ศึกษาค้นคว้าเอกสาร และงานที่เกี่ยวข้องกับการบริหารหลักสูตร เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม
2. นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและให้คำแนะนำเพื่อปรับปรุงแก้ไข
3. นำแบบสอบถามที่แก้ไขเรียบร้อยแล้วไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาเชิงโครงสร้าง และเชิงภาษา
4. ปรับปรุงแก้ไข แบบสอบถามให้สมบูรณ์ตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ
5. นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับผู้บริหารสถานศึกษา และครูผู้สอน จำนวนทั้งสิ้น 81 คน ของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ได้ค่าความเชื่อมั่น ทั้งฉบับเท่ากับ 0.881

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ขอนหนังสือแนะนำตัวจากบัณฑิตวิทยาลัย วิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ เพื่อขออนุญาตผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ในการเก็บรวบรวมข้อมูลของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ทั้ง 6 โรงเรียนมีใ้ได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 แล้วจึงทำหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการโรงเรียนทั้ง 6 โรงเรียนเพื่อให้ผู้บริหารและคณะครูกรอกแบบสอบถาม
2. ผู้ศึกษานำแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมาตรวจสอบความสมบูรณ์เพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์โดยใช้สถิติตามลำดับ ดังนี้

1. การวิเคราะห์แจกแจงความถี่ และร้อยละ
2. การวิเคราะห์จากการหาค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
3. การวิเคราะห์เปรียบเทียบเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 วิเคราะห์หาค่าโดยใช้ t-test จำแนกตามตัวแปร เพศ วุฒิต่างการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในตำแหน่ง

สรุปผลการวิจัย

สรุปผลจากตอนที่ 1 สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศชายมากกว่าเพศหญิง เพศชาย จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 62.96 ส่วนเพศหญิง จำนวน 30 คน คิดเป็นร้อยละ 37.04

วุฒิทางการศึกษา พบว่า วุฒิปริญญาตรีสูงสุด จำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 87.66 รองลงมาวุฒิต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 7 คน คิดเป็นร้อยละ 8.64 ส่วนปริญญาโทและสูงกว่า จำนวน 3 คน คิดเป็นร้อยละ 3.70

ตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ครูผู้สอนมากที่สุด จำนวน 73 คน คิดเป็นร้อยละ 90.12 รองลงมาเป็นผู้อำนวยการโรงเรียน จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 9.88

ประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า ประสบการณ์ 11-20 ปี มากที่สุด จำนวน 53 คน คิดเป็นร้อยละ 95.43 รองลงมาประสบการณ์ 21 ปีขึ้นไป จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 23.46 ส่วนประสบการณ์ 1-10 ปี จำนวน 9 คน คิดเป็นร้อยละ 11.11

สรุปผลจากตอนที่ 2 การวิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบว่า โดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = 0.68) อยู่ในระดับมาก รายด้าน พบว่า ด้านการแนะนำก่อนการนิเทศ ขณะนิเทศ หลังการนิเทศ ทั้งวิธีการและกิจกรรม สื่อ เครื่องมือ และการติดตามผลการนิเทศ สูงสุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.33$, S.D. = 0.71) อยู่ในระดับมาก ส่วนด้านการจัดสภาพแวดล้อมในโรงเรียนให้เอื้อต่อการจัดการเรียนการสอนน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.66$, S.D. = 0.57) อยู่ในระดับมาก พิจารณาโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับ การปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

พบว่า ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา พิจารณาโดยรวม และรายด้าน พิจารณาโดยรวม ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 4.86$, S.D. = 0.98) อยู่ในระดับปานกลาง พิจารณารายด้าน พบว่า ด้านการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารเกี่ยวกับการบริหารจัดการ จัดทำสาระของหลักสูตรสถานศึกษาขึ้นพื้นฐานไปยังนักเรียน ผู้ปกครอง ครู และชุมชน สูงสุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 3.07$, S.D. = 1.09) อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านผู้บริหารประชุมเพื่อระดมความคิดเห็น และเตรียมความพร้อมในด้านต่างๆ ที่เป็นการส่งเสริมและสนับสนุนให้การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาเป็นไปอย่างมีคุณภาพน้อยที่สุด ค่าเฉลี่ย ($\bar{X} = 2.55$, S.D. = 0.98) อยู่ในระดับปานกลาง ถ้าทำการพิจารณาโดยรวมและรายด้าน พบความคิดเห็นที่มีต่อระดับปัญหาโดยรวมและรายด้าน อยู่ในระดับปานกลาง

สรุปวิเคราะห์เปรียบเทียบระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียน ในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามเพศ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ ประสบการณ์

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายกับเพศหญิง มีความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า วุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ผู้อำนวยการโรงเรียนและครูผู้สอนมีความคิดเห็นด้านการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามประสบการณ์ในตำแหน่ง พบว่า สถานการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นด้านการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามวุฒิทางการศึกษา พบว่า วุฒิทางการศึกษาแตกต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามเพศ พบว่า เพศชายกับเพศหญิง มีระดับความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า ปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 จำแนกตามตำแหน่งหน้าที่ พบว่า ตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

พบว่า การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 พบว่า ประสบการณ์ในตำแหน่งต่างกัน มีความคิดเห็นต่อปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ อำเภอพิมาย สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7 ผู้วิจัยได้วิเคราะห์สภาพการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาตามตัวแปรที่วิจัย ได้แก่ เพศ วุฒิทางการศึกษา ตำแหน่งหน้าที่ และประสบการณ์ในตำแหน่ง และได้วิจัยเกี่ยวกับปัญหาในการบริหารจัดการหลักสูตร เพื่อนำผลการวิจัยไปกำหนดทิศทางการแก้ปัญหา ซึ่งผลการดำเนินงานใช้หลักสูตรสถานศึกษาที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2545 มาตรา 48 ได้กำหนดไว้ว่าให้สถานศึกษาจัดให้มีระบบ การประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่างต่อเนื่อง โดยมีารจัดทำรายงานประจำปีเสนอต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้องและเปิดเผยต่อสาธารณชน เพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพมาตรฐาน และเพื่อรองรับการประเมินคุณภาพภายนอก ดังนั้น การบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา สถานศึกษาต้องดำเนินการสรุปผลการดำเนินงาน ดังนี้

มีการรายงานต่อผู้เกี่ยวข้องและชุมชนเป็นประจำ สถานศึกษาจะต้องจัดทำรายงานคุณภาพการศึกษาประจำปีของสถานศึกษา ซึ่งจะสะท้อนคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาอันเป็นผลจากการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาและแผนการปฏิบัติงานในรอบปี โดยมีผลลัพธ์ที่สร้างความมั่นใจให้ผู้เกี่ยวข้อง 2 ประการ คือ คุณภาพผู้เรียน และศักยภาพของสถานศึกษาในการดำเนินงานเพื่อพัฒนาผู้เรียน สำหรับสาระของการรายงาน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไป

ตอนที่ 2 สรุปผลการดำเนินงานพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษาในรอบปีการศึกษา

ตอนที่ 3 สภาพและผลการพัฒนาสถานศึกษาตามเป้าหมาย

ตอนที่ 4 เสนอแนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาในปีต่อไป (กรมวิชาการ.2544: 14-23)

มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร เป็นการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนด้วยแบบประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่เป็นมาตรฐานระดับชาติ ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับชาติ มีจุดมุ่งหมายเพื่อตรวจสอบคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา และคุณภาพการศึกษาของชาติ สถานศึกษาจะต้องเตรียมผู้เรียนให้เข้ารับการประเมินด้วยความเข้าใจ และตระหนักถึงความสำคัญของการประเมินซึ่งเป็นการประเมินระดับช่วงชั้นที่หลักสูตรกำหนด คือ ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๓ ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ นักเรียนทุกคนในปีที่กำหนดจะต้องได้รับโอกาสเข้าสอบและเป็นการประเมินเฉพาะวิชาหรือสมรรถภาพที่จำเป็นและมีความสำคัญตามระดับชั้น เพื่อนำผลไปใช้ในการปรับปรุงพัฒนาสาระของหลักสูตรสถานศึกษาให้ทันสมัย สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ชุมชน และท้องถิ่น (กรมวิชาการ. 2545 29-30)

อย่างไรก็ตาม การดำเนินการใช้หลักสูตรสถานศึกษาจัดทำรายงานสรุปผลให้มืองค์ประกอบทั้ง 4 ชั้นตอนแล้วเผยแพร่ต่อสาธารณชน หรือต้นสังกัด หรือผู้ที่เกี่ยวข้องได้รับทราบการพัฒนาโรงเรียน เพื่อให้มองเห็นผลการพัฒนาผู้เรียน และแนวทางการพัฒนาโรงเรียนที่ชัดเจน

ในการวิจัยการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในตำบลดงใหญ่ มีการวิจัยสอดคล้องอย่างมาก เช่น งานวิจัยของ อารมณ์ทิพย์ เชื้อองยาง (2549 29) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาว่าเป็นการดำเนินการนำผลการติดตามและรายงานผลการประเมินไปใช้ในการวางแผน ปรับปรุงการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผลการวิจัยพบว่า การปรับปรุง และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเป็นกระบวนการในการพัฒนาส่วนที่ผ่านเกณฑ์ ทั้งกระบวนการ ทั้งคุณภาพ เพื่อให้หลักสูตรสถานศึกษามีประสิทธิภาพสูงสุด สอดคล้องกับงานวิจัย ณีฎธิดา แฉงใหญ่ (2544: บทคัดย่อ) การบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ พื้นที่เขตการศึกษา 1 ผลปรากฏดังนี้

1. ระดับการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 เมื่อพิจารณาทั้งในภาพรวมตามความคิดเห็นของผู้บริหาร ครูผู้สอน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่า โรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติการบริหารหลักสูตรอยู่ในระดับมาก นอกนั้นมีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า โรงเรียนมีการปฏิบัติการบริหารหลักสูตร ด้านการจัดตารางสอนอยู่ในระดับที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด และมีการปฏิบัติด้านการนิเทศการศึกษาอยู่ในระดับปานกลางที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. ความแตกต่างของค่าเฉลี่ยการบริหารหลักสูตรในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ เขตการศึกษา 1 เมื่อจำแนกตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครูผู้สอน และขนาดโรงเรียนในภาพรวม พบว่า ไม่แตกต่างกัน เมื่อพิจารณาเป็นด้าน พบว่า ผู้บริหารและครูมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ด้านการจัดตารางสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และโรงเรียนขนาดใหญ่มีการปฏิบัติการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาด้านนิเทศการศึกษาแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้กระทรวงศึกษาฯ ได้วิจัยสอดคล้องเกี่ยวกับการวิจัยพัฒนาการเรียนรู้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2544: 34) วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ การจัดการศึกษาตามหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีรูปแบบและวิธีที่หลากหลาย เพื่อให้สอดคล้องกับความถนัด ความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน โดยให้ผู้สอนนำกระบวนการวิจัยมาผสมผสานหรือบูรณาการในการจัดกระบวนการเรียนการสอน เพื่อพัฒนาผู้เรียนและเพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ สามารถใช้กระบวนการคิดเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการเรียนรู้ โดยขั้นตอนการปฏิบัติเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การวางแผนแก้ปัญหาหรือพัฒนารายงานผลการเรียนรู้ และนำผลวิจัยไปประยุกต์ใช้ ผลการวิจัยจะเป็นประโยชน์ต่อกับปัญหาหรือพัฒนาคุณภาพผู้เรียนได้เป็นอย่างดี ทั้งนี้ เน้นการวิจัยเชิงเรียนและการวิจัยในภาพรวมของสถานศึกษา

ส่วนกรมวิชาการได้เสนอแนวทางซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย กรมวิชาการ (2544ด17) เสนอแนวทางการปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาไว้ดังนี้

สถานศึกษานำผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและข้อเสนอแนะต่างๆ มาใช้เป็นข้อมูลพื้นฐานในการวางแผนปรับปรุงและพัฒนากระบวนการบริหารจัดการหลักสูตร และดำเนินการปรับปรุง และพัฒนาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา เพื่อให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษานั้น เป็นส่วนหนึ่งของการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาและเป็นส่วนหนึ่งของงานวิชาการ ผู้บริหารจะต้องให้ความสำคัญในการจัดการศึกษา หลักสูตรเป็นหัวใจที่ผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษา จะต้องรับผิดชอบร่วมกัน และจัดระบบการบริหารหลักสูตรให้ชัดเจน เพราะเป็นกระบวนการในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียน และสามารถอยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข ปัญหาและอุปสรรคที่ทำให้การบริหารหลักสูตรในสถานศึกษาไม่เป็นไปตามที่คาดหวัง เพราะผู้บริหารให้ความสำคัญงานด้านอื่นมากกว่า เช่น งานอาคารสถานที่ งานธุรการ เป็นต้น ทั้งนี้เพราะหลักสูตรเป็นงานวิชาการที่สลับซับซ้อน ซึ่งผู้บริหาร ครู และกรรมการสถานศึกษาอาจมีความรู้ความเข้าใจเรื่องหลักสูตรไม่ชัดเจน ขาดความมั่นใจในการจัดทำและนำหลักสูตรไปใช้ ตลอดจนผู้บริหารส่วนใหญ่มีศักยภาพด้านบริหารงานที่ว่ไปแต่ด้านบริหารงานวิชาการมีน้อย

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1. ควรนำข้อมูลของการจัดทำหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนเครือข่ายต่างๆ ให้ครอบคลุมในเขตพื้นที่การศึกษา
2. ควรเสนอแนะด้านสภาพปัญหาการบริหารหลักสูตรสถานศึกษาตามสภาพจริง และแก้ปัญหาในโรงเรียนต่างๆ
3. ประชาสัมพันธ์ให้ชุมชนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องได้เข้าใจในเรื่องหลักสูตรและการพัฒนาคุณภาพการศึกษา เพื่อให้เกิดความร่วมมือที่แท้จริง

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรวิจัยสภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาด้านความสัมพันธ์ของการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษา กับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาให้ครอบคลุม
2. ควรวิจัยแบบประเมินผลในรูปแบบต่างๆ ขยายผลต่อโรงเรียนขนาดเล็ก กลาง ใหญ่ ว่าเป็นอย่างไร
3. ควรวิจัยปัญหา อุปสรรค แนวทางแก้ไข ด้านบริหารหลักสูตรสถานศึกษากับโรงเรียนที่ได้รับการประเมินและรับรองมาตรฐานจากสำนักประเมินและรับรองมาตรฐานการศึกษา กับโรงเรียนที่ไม่ได้รับการรับรอง
4. ควรวิจัยเชิงคุณภาพเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาเชิงเปรียบเทียบแต่ละกลุ่มตัวอย่าง

บรรณานุกรม

- กรมวิชาการ. (2535). คู่มือหลักสูตรประถมศึกษา พุทธศักราช 2521 (ฉบับปรับปรุง พ.ศ. 2533). พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2542). วิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา.
- กรมวิชาการ. (2544). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- _____. (2545). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กรมวิชาการ. (2545ก). แนวทางการจัดทำหลักสูตรของสถานศึกษา กรุงเทพฯ: กรมวิชาการ.
- กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. (2546) พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545. กรุงเทพฯ: พรินทวานกราฟฟิต.

- กิ่งดาว หวังร่วมกลาง. (2547). **กระบวนการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนเครือข่ายการใช้หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2544 ในจังหวัดนครราชสีมา** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร.
- เกรียงศักดิ์ เขียวยิ่ง. (25๓). **การจัดการและการพัฒนาองค์กร**.ขอนแก่น: ภาควิชาสังคมศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. (2543). **ก้าวสู่ศตวรรษใหม่ เด็กไทยเรียนรู้อย่างมีความสุข**.กรุงเทพฯ: วีทีซีคอมมิวนิเคชั่น.
- _____. (2543ก). **รายงานสรุปสาระการพัฒนาเทคนิคพัฒนาศักยภาพสมองให้เต็มประสิทธิภาพ**กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- คำแพ่ง พิมพ์สาร. (2545). **การศึกษาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารตามทัศนะของครูผู้สอนในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษา จังหวัดบุรีรัมย์** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร.
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์ (2539). **การพัฒนาหลักสูตร หลักการและแนวปฏิบัติ** กรุงเทพฯ: อลีนเพรส.
- ทรงพจน์ แสงสุบิน. (2551). **สภาพและปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครราชสีมา เขต 7**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา). นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล ถ่ายเอกสาร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2546). **การบริหารโรงเรียนยุคปฏิรูปการศึกษา**. กรุงเทพฯ: ช่างฟ้า
- ธำรง บัวศรี. (2531). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา** กรุงเทพฯ: ธนรัชการพิมพ์
- _____. (2542). **ทฤษฎีหลักสูตรการออกแบบและการพัฒนา** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- นวลจันทร์ หงษ์อินทร์. (2544). **การศึกษาสภาพปฏิบัติจริงและปัญหาการบริหารงานวิชาการตามทัศนะของผู้บริหารและครูโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สังกัดสำนักงานประถมศึกษาจังหวัดนครราชสีมา** วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2546). **การวิจัยเบื้องต้น** พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น
- ประเวศ วะสี. (2541). **ปฏิรูปการศึกษา ยกเครื่องทางปัญญา ทางรอดพ้นทางหายเห**. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสดศรีสุญต์ วงศ์.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535). **การบริหารงานวิชาการ**. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพฯ
- _____. (2542). **การจัดและการบริหารอาชีวศึกษา**. กรุงเทพฯ: พิมพ์ดี.
- ภิญโญ สาร. (2546). **หลักการบริหารการศึกษา** กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- รุจิร ภูสาระ (2545). **การพัฒนาหลักสูตรตามแนวปฏิรูปการศึกษาเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2)**. กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- รัตติยา พงษ์ศิริ (2546). **การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารงาน การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ กรณีศึกษาโรงเรียนเอกชนที่ได้รับรางวัลพระราชทานในเขตการศึกษา 11**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร.
- วันเพ็ญ สุขเกษม. (2547). **การศึกษาปัญหาการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐานในโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษา จังหวัดนครราชสีมา**. วิทยานิพนธ์ ค.ม. (การบริหารการศึกษา) นครราชสีมา: บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ถ่ายเอกสาร.
- สงบ ลักษณะ. (2524). **สิ่งที่ทำทลายของการวิจัยและประเมินผล** สารพัฒนาหลักสูตร
- สงวนพงษ์ ชวนชม. (2545). "การพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการของมหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุลใน วารสารวิชาการวงษ์ชวลิตกุล. 58-62.
- สมพงษ์ สิงหะพล. (2528). **หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร** กรุงเทพฯ: เกรียงศักดิ์ การพิมพ์
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2534). **คู่มือบริหารหลักสูตรมัธยมศึกษาตอนต้นในโรงเรียนประถมศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภา.
- สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ. (2544). **การวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542**. กรุงเทพฯ: บริษัทพิมพ์ดี จำกัด.
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน). 2547). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ: สถาบันราชภัฏสวนดุสิต.
- สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 412. (2546). **รายงานการวิจัยการบริหารติดตามผลการบริหารจัดการหลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตการศึกษา 412**. กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.

- สำนักพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 6.(2546). รายงานการวิจัยการบริหารติดตามผลการบริหารจัดการ
หลักสูตรสถานศึกษาการศึกษาขั้นพื้นฐานเขตการศึกษา 6กรุงเทพฯ: ถ่ายเอกสาร.
- สำลี รักสุทธี (2544). เทคนิควิธีการเขียนหลักสูตร กรุงเทพฯ: พัฒนาศึกษา
- สุรเชษฐ์ จิตตะวิกุล (2542). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุ
ศาสตร์ สถาบันราชภัฏจันทรเกษม
- เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์(2541). การบริหารงานวิชาการ. นครราชสีมา: มหาวิทยาลัยวงษ์ชวลิตกุล
- อมรา เล็กเริงสินธุ์. (2540). หลักสูตรและการจัดการมัธยมศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ: สถาบัน
ราชภัฏสวนดุสิต
- อุดม เขยแก้วศรี. (2545). หลักสูตรท้องถิ่น ยุทธศาสตร์การปฏิรูปการเรียนรู้ กรุงเทพฯ: บรรณกิจ 1991.
- Adele, Fiderer. (1989). **Teacher a Researchers: A Different Way of Knowngo**. New York: Columbia University.
- Beauchamp, George A. (1981). **Curriculum Theory**. 4th ed. Ltasca llinois: F.E. peacock publisher.
- Crow; & A.W. Crow. (1980). **Introduction to Education**. New Delhi: Euraga Publishing House.
- Gardner, Howard. (1999). **Intelligence Reframed Multiple Intelligences for the 21st Century**.
New York: A Member of the Perseus Books Groups.
- Henson, Kenneth T. (2001). **Curriculum Planning**. Boston: Mc Graw-Hill.
- Kenneth, Michael. (1992). **Developing Teacher Rresearchers in High School: A Case Study of a Planned Intervention**.
Pennsylvania: University Pennsylvania.
- Schempp, P.G. (1995, summer). **Learning on the Job: An Analysis of the Acquisition of a Teachers Knowledge, Journal of
Research and Development in Education**. 28 (4): 237-244.
- Smulyan, Lisa. (1988, Summer). **The Collaboration Process in Action Research Education Research Quarterly**. 12
(1): 233-240.